

El Mercat de la Roca; des de la Porxada als nostres dies

Diuen del mercat ésser l'ànima viva d'un poble, cel de comerç, sostre de negoci, però alhora, autèntic brumari d'encontres i coincidències que lliguen, creen vincle.

La seva fidelitat al poble l'ha convertit en un clàssic i el seu esperit familiar, espontani, quotidià i sense dubte fugisser (tot i que, paradoxalment, aparegui i desaparegui, ho fa de forma omnipresent en un determinat temps i espai i, per aquest motiu, es revesteix a ell mateix d'un fort caràcter de permanència, esdevenint així veterana tradició amb segles i segles d'història damunt les seves espatlles) han fet que conservés meritosament un lloc prou important, fins i tot per alguns preferent, entre el comerç del municipi.

Si un divendres al matí t'acostes al mercat, sàpigues que el brogit de gent i de crits, que les parades de fruites, olives, fruits secs o perfums, que els rostres de persuasius venedors, que entre la gràcia i la suspicàcia, t'atrapen i et desarmen, no són fets exclusius d'un dia del teu temps, ni propis de fa tan sols uns anys, ni vint, ni dos-cents ni de tres segles. Sàpigues que ni la mateixa olor que es desprèn entre les taronges i els caramels de cafè amb llet, ni les empentes i ni molt menys l'alegria, tan viva i desperta, que sembla fer bategar el cor del teu poble i que sense resistència et contagia, tenen poca vida perquè no és així. I sabràs per què.

Amb una mica d'imaginació, viatjarem a l'Edat Mitjana; de fet, va ser l'època de domini feudal la que va fer néixer el mercat de la Roca. Cal assenyalar que en la bibliografia d'estudis històrics publicats sobre el poble (castell, església, llocs freqüentats per excursionistes, etc..) apareix poca referència de la Porxada, nom amb què es denominava antigament el nostre mercat local.

EL CASTELL

Poster, el més òptim sigui inclinar-se per la tradició, que en aquest sentit ens il·lustra que l'origen primitiu del mercat era la celebració de festes que s'esdevenien en virtut dels privilegis que tenia concedits el Senyor del Castell de la Roca.

Sens dubte, els anals històrics del nostre municipi es troben íntimament vinculats al seu castell: i fou el règim caracteritzat com a feudal el que durant segles exercí un enorme poder sobre la societat civil i donà forma i personalitat, de manera indis-cutable, al Castell.

Si escoltem un xic la seva vida, ens adonarem que aquest era conceptuat com una propietat i que llur possessió produïa bones rentes, ens ho demostra el fet que a l'any 1343 va ser venuda la seva jurisdicció a Pere Marquès per la quantitat de 8000 sous barcelonins. Per aquest temps, el domini o senyoriu de Pere Marquès, Senyor de la Roca, s'extén sobre Vilanova, Òrrius, Santa Agnès de Malanyanes, Llerona i la Garriga i a través de la seva força jurídica, aconseguí d'obtenir dues coses que esdevindrien clau per a la futura vida del poble, de caràcter autènticament excepcional: el mercat i els hostals.

En referència, òbviament, al primer, un estudi a fons permetria descobrir aspectes força curiosos en connexió amb la veïna vila de Granollers.

LA PORXADA

Ja a l'any 1405, concretament el primer de setembre, se li concedeix poder dur a terme la seva celebració, amb quinze dies de fires pel dia de Sant Jaume i al

mateix temps, rebé autorització per posar sisas al pa, al vi, a la carn i a altres viandes que s'hi venien.

El dia quinze del mateix mes un privilegi molt assenyalat se li oferí: poder celebrar perpètuament mercat, el dimecres de cada setmana. Aquestes constitueixen les dades històriques trobades fins ara sobre l'origen del mercat més important de la comarca.

Mossèn Jordi Sales i Masferrer, en la seva monografia històrica sobre el nostre poble, assenyalava que el mercat "estava situat al començament del carrer Major, prop de l'església parroquial, adosat a l'antiga Casa Vidal, on actualment s'obre el carrer o placeta dita de l'Església."

A partir del deu de desembre de 1467 s'autoritza de celebrar-hi dues fires, que l'inferiren una enorme vida i dinàmica: la primera, al mes de juliol, per Santa Magdalena, i l'altra, a l'agost, el dia de Santa Anna.

EL CARRER MAJOR

Respecte a la seva ubicació, hem apuntat que es trobava situat a un extrem del carrer Major (a l'altre extrem s'hi trobava el Molí fariner, prou important i ple d'activitat fins encara no fa gaires anys), i amb les seves fires anuals, omplia tot el carrer de bonior de sorolls, d'animació i de vida. L'emplaçament de l'antiga Porxada resulta fonamental a l'hora d'entendre per què es convertí en un lloc de comerç i d'intercanvi destacadíssim en la comarca: Aquest carrer, gràcies a l'impuls que li otorgaren els Senyors del Castell, adoptà una fisonomia ja ben configurada (aquesta havia